

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 600

гр. Варна, 14.11.2023 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в закрито заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Милен П. Славов

Членове: Петя Ив. Петрова
Мария Кр. Маринова

като разгледа докладваното от Милен П. Славов Въззивно гражданско дело № 20233000500417 по описа за 2023 година

намира следното:

Настоящото производство е образувано по въззивни жалби на всяка от насрещните страни в първоинстанционното производство срещу различни части на решение № 69/19.07.2023г., постановено по гражданско дело № 76 по описа за 2023г. на Окръжен съд-Търговище, а именно:

1. Въззивна жалба на Прокуратурата на РБ, подадена чрез заместник-окръжен прокурор в ОП-Търговище, против решението **в частите му**, с която този въззивник е бил осъден солидарно с Министерство на вътрешните работи /МВР/ на Република България, гр.София, да заплати на Ц. Н. И. от гр.Търговище **сумата 160 000 лв.**, представляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди от незаконно обвинение в престъпления по чл. 215, ал. 1, във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК, чл.210, ал. 1, т. 2 и 5, във връзка с чл. 209, ал. 1, във връзка с чл. 26, ал. 1, във връзка с чл. 20, ал. 4 от НК, повдигнато на 11.10.2012г. от Районна прокуратура-Търговище по ДП №182/2012г. на ОДМВР-Търговище и поддържано до оправдаването му с влязло в сила на 12.01.2023г. решение №50152/12.01.2023г. по к.н.о.х.д. №337/2022г. на ВКС; както и **сумата 45 000 лв.**, представляваща обезщетение за имуществени вреди от незаконното обвинение, иззета от адвокатската му кантора на 12.10.2012г., **ведно със законната лихва върху посочената главница, считано от датата на изземването на 12.10.2012г. до окончателното ѝ връщане;** както и **законната лихва върху главница от 6 000 лв.** - парични средства, иззети и съхранявани като веществено доказателство по наказателното производство, **считано от датата на отнемането ѝ - 12.10.2012г. до датата на връщането ѝ - 26.10.2021г.;** двамата ответници са осъдени солидарно да заплатят на адвокат К. С. В. от Адвокатска колегия-гр.Търговище, адвокатско възнаграждение по чл.38, ал. 2

от ЗАдв. в размер на 15 420 лв. с ДДС, определено съразмерно на уважената част от претенциите, на осн.чл.10, ал. 3 от ЗОДОВ. Счита се, че присъденото обезщетение в размер на 160 000 лв. е недоказано и неоснователно завишено съобразно законовите изисквания за справедливост по чл. 52 от ЗЗД, а присъдените обезщетения за имуществени вреди от 45 000 лв. и присъдени законни лихви, се считат за недоказани по основание и размер. Поддържа се, че по делото не е установено наличието на пряка причинна връзка между воденото наказателно производство и липсата на ангажменти на ищеца като адвокат за периода на висящност на наказателния процес от 10 години. Сочи се, че същият е бил в невъзможност да изпълнява професионалните си задължения в рамките на 2 месеца и 10 дни, в които му е била наложена мярка за процесуална принуда, но пък не е имало пречка в този период да бъде заместван от съпругата си, която също е адвокат. Освен това ищецът в началото на 2013г. е претърпял злополука и не по вина на обвинението е бил продължен периода, в който той не е могъл да упражнява дейността си. По делото липсвали доказателства, извън показанията на съпругата му, за влошено здравословно състояние на ищеца. Не са били доказани и останалите неимуществени вреди на ищеца, поради което определеният размер на обезщетението им е несъответстващ на принципа за справедливост. Относно присъденото обезщетение за имуществени вреди в размер на 45 000 лв. се сочи, че по делото ищецът не е представил доказателства за придобиването на тази парична сума, а освен това съдът не е съобразил, че същата е била предмет на измамата, за която са били осъдени другите подсъдими по делото. Отделно от това, тази сума е била върната на 29.10.12г. на пострадалото лице „Агрикс България“ ООД и актът на прокурора не е бил оспорен от ищеца. Сочи се още, че оправдаването на ищеца от ВКС е поради допуснато процесуално нарушение по повдигнатите пред съда обвинения и не са обсъждани по същество доказателствата за съучастие в измамата и вещно укривателство. Същите съображения са били изложени и относно паричната сума от 6 000 лв. и недължимостта на законна лихва върху същата. Претендира се отмяна на решението в осъдителните му части за присъждане на обезщетения за имуществени вреди, а относно обезщетението за неимуществени вреди се претендира същото да бъде намалено.

В депозирания в срок отговор от Ц. Н. И. на горната въззивна жалба се поддържа, че същата е неоснователна. Сочи се, че съпругата му е също адвокат, но това не означава, че тя е могла да замести ищеца в неговите дела. Освен това се излага, че работният компютър и телефоните на ищеца също са били иззети и това го е лишило от възможността да упражнява професията си. Поддържа се, че ищецът и съпругата му още в хода на досъдебното производство изрично са заявили, че иззетите от адвокатската му кантора парични средства са техни семейни такива. Сочи се, че по време на провеждането на делата не е имало спор, че сумата е на И., но тази в размер на 45 000 лв. наказателният съд не я е върнал, тъй като не е била налична по делото. Претендира се отхвърляне на въззивната жалба и потвърждаване на

решението в обжалваните му части.

2. Въззивна жалба на Ц. Н. И. чрез адв. К. В., против решението, в **частта му**, с която отхвърлен иска му за присъждане на обезщетение за разликата над присъдения размер от 160 000 лв. до пълния предявен размер от 250 000 лв. като обезщетение за неимуществени вреди от незаконно обвинение в престъпления по чл. 215, ал. 1, във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК, чл. 210, ал. 1, т. 2 и 5, във връзка с чл. 209, ал. 1, във връзка с чл. 26, ал. 1, във връзка с чл. 20, ал. 4 от НК (*съобразно уточнението, извършено с т. 6 от молба с вх. № 7563/02.11.23г.*). Счита се, че съдът неправилно е приложил изискванията на нормата на чл. 52 от ЗЗД при определянето на размера на дължимото обезщетение. Поддържа се, че професията на адвоката предполага модел на поведение, характеризиращ се с безукорно поведение, честност, морал и добросъвестност. Поради това при повдигнато обвинение за извършено умишлено престъпление от адвокат и при условие на широко медийно оповестяване на случая, обществеността проявява повишена чувствителност. Отделно от това ищецът е имал дълъг стаж и в органите на НАП и поради това е бил разпознаваем в обществото. Поради това той е претърпял неимуществени вреди с по-значителен интензитет, още повече, че е бил сочен за „мозъка“ на престъпната група от органите на МВР. В случая е бил нарушен всякакъв разумен срок на продължителност на наказателното преследване, накърнени са били основни права на ищеца. Счита се, че по делото са били ангажирани достатъчно доказателства за установяване на твърдените неимуществени вреди. Допълнително увеличение на преживения стрес е и обстоятелството, че И. е бил оправдан поради това, че той не е бил привлечен по обвинение, за което е бил внесен обвинителен акт и е нямало процесуална възможност от страна на ВКС да санира този пропуск. Всичко това обосновава присъждането на по-висок размер на обезщетението. Претендира се да бъде отменено решението в обжалваната му част и да се уважи изцяло исковата претенция за неимуществени вреди, както и да се присъди адвокатско възнаграждение на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗАдв.

В депозирания в срок отговор на въззивната жалба от Прокуратурата на Република България чрез зам. окръжен прокурор в ОП-Търговище, се поддържат изцяло съображенията, изразени и във въззивната жалба на този ответник. Счита се, че здравословните проблеми е следвало да се установят чрез писмени доказателства за проведени консултации със специалисти или проведено лечение. Оспорват се и всички съображения на въззивника за доказаност на другите неимуществени вреди. Не се отрича факта, че прокуратурата е допуснала груб пропуск, който не е могъл да бъде саниран от ВКС и поради това се е стигнало до оправдателната присъда на ищеца. Счита се обаче, че това не е довело до увеличаване на стреса у ищеца, защото ако не било допуснато нарушението, то и изходът от делото би могъл да бъде друг.

Отговор на тази въззивна жалба не е подаден от Министерство на вътрешните работи.

3 . Въззивна жалба на Министерство на вътрешните работи, гр. София, подадена чрез юр.к. П. С., против решението, в частите му, с които то е осъдено солидарно с Прокуратурата на Република България да заплати на Ц. Н. И. от гр.Търговище **сумата 160 000 лв.**, представляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди от незаконно обвинение в престъпления по чл. 215, ал. 1, във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК, чл.210, ал. 1, т. 2 и 5, във връзка с чл. 209, ал. 1, във връзка с чл. 26, ал. 1, във връзка с чл. 20, ал. 4 от НК, повдигнато на 11.10.2012г. от Районна прокуратура-Търговище по ДП №182/2012г. на ОДМВР-Търговище и поддържано до оправдаването му с влязло в сила на 12.01.2023г. решение №50152/12.01.2023г. по к.н.о.х.д. №337/2022г. на ВКС; както и **сумата 45 000 лв.**, представляваща обезщетение за имуществени вреди от незаконното обвинение, иззета от адвокатската му кантора на 12.10.2012г., **ведно със законната лихва върху посочената главница, считано от датата на изземването на 12.10.2012г. до окончателното ѝ връщане;** както и **законната лихва върху главница от 6 000 лв.** - парични средства, иззети и съхранявани като веществено доказателство по наказателното производство, **считано от датата на отнемането ѝ - 12.10.2012г. до датата на връщането ѝ - 26.10.2021г.;** двамата ответници са осъдени солидарно да заплатят на адвокат К. С. В. от Адвокатска колегия-гр.Търговище, адвокатско възнаграждение по чл.38, ал. 2 от ЗАдв. в размер на 15 420 лв. с ДДС, определено съразмерно на уважената част от претенциите, на осн.чл.10, ал. 3 от ЗОДОВ. Счита се, че решението в обжалваните му части е недопустимо по отношение на МВР, а по същество – неправилно, постановено в нарушение на материалния закон и съдопроизводствените правила, както и необосновано. Сочи се, че според ТР № 5/15.06.15г. по т.д. № 5/13г. на ОСГК, по искове по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ държавата се представлява от ПРБ и разследващите органи в основните структури на МВР, но не и самото МВР. Съгласно установената съдебна практика, разследващите полицаи не действат под ръководството на министъра на вътрешните работи, а под ръководството и надзора на прокурора, който непосредствено следи за законосъобразността на разследването. В случая обаче отговорността на МВР не се ангажира поради извършени дейности във връзка с разследването, а поради незаконосъобразни действия на ръководството на МВР при или по повод извършването на административна дейност. Директорите на ОД на МВР не са разследващи органи, а административни ръководители на тези основни структури на МВР. Извършените от тях действия да изнесат информация пред средствата за масово осведомяване, са във връзка с извършваната от тях административна дейност. Евантуални вреди от това следва да се претендират на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ и по реда на АПК, което прави решението по настоящото дело по отношение на МВР недопустимо. Освен това надлежно пасивно легитимиран ответник по ЗОДОВ е юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. След като се твърдят вреди от действия на служители на

ОД на МВР-Търговище, то и това юридическо лице следва да е надлежен ответник по делото (чл. 7 от ЗОДОВ). Относно осъдителната част на обжалваното решение за присъдена сума от 160 000 лв. като обезщетение за неимуществени вреди, се поддържа, че е постановено в нарушение на нормата на чл. 52 от ЗЗД, тъй като фактите неправилно са подведени под материалната норма и присъденото обезщетение е в необосновано висок размер. Счита се, че ищецът по настоящото дело не е провел успешно пълно и главно доказване за наличието на неимуществени вреди над обичайните като интензивност и вид. В тази насока са изложени подробни съображения, изведени от съдебната практика и събрания по настоящото дело доказателствен материал, както и съобразно конкретно установените по делото факти, отнесени към критериите при определяне на размера на обезщетението. Неоснователен се счита и уваженият с обжалваното решение иск за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 45 000 лв., ведно със законната лихва от изземването на сумата до окончателното ѝ връщане. Счита се, че по делото не е било доказано ищецът да е бил собственик на тази парична сума и с изземването ѝ той да е претърпял загуба. Поддържа се, че въпросът за принадлежността на тази парична сума, е бил решен в наказателното производство, тъй като с постановление на РП-Търговище от 29.10.12г., същата е била върната на собственика ѝ „Агрикс България“ ООД по реда на НПК. Ищецът е бил страна в наказателното производство, но не е обжалвал това постановление. В този случай се поддържа, че ищецът може да насочи иска си против дружеството, което неоснователно се е обогатило, ако поддържа, че самият той е собственик на паричната сума. Допълва се, че ако парите са били СИО, то ищецът не може еднолично да претендира връщането на цялата сума и да предявява чужди права. Оспорва се и решението в частта му, с която е присъдена законна лихва върху сумата от 6 000 лв. като се счита, че в тази част решението е недопустимо, тъй като не е присъден определен, а определяем размер. Претендира се обезсилване на решението в обжалваните му части по отношение на МВР, а евентуално – отмяната му, ведно с присъждане на разноски за двете инстанции, изразяващи се в юрисконсултско възнаграждение.

В депозирания в срок отговор от Ц. Н. И. на тази въззивна жалба се поддържа, че същата е неоснователна. Сочи се, че отговорността на МВР е ангажирана, тъй като са били изнесени данни пред средствата за масова информация по конкретното ДП, но без надлежно разрешение от наблюдаващия прокурор. Освен това са били предоставени данни, от които е могло да бъде идентифицирана личността на ищеца, използвани са били и квалификации, които са обидни и подвеждащи обществеността, като вкл. е било определено и наказание. Счита се, че са неоснователни оплакванията против определянето на размера на обезщетението за неимуществени вреди, имайки предвид конкретните факти по делото. Изложено е, че тъй като сумата от 45 000 лв. не е била налична по наказателното дело и поради това не е била

върната на ищеца от наказателния съд. Претендира се отхвърляне на въззивната жалба на МВР.

С молба с вх. № 7563/02.11.23г. ищецът И. е уточнил акцесорната си претенция за присъждане на законна лихва върху главницата от 45 000 лв. за периода от 12.10.12г. до подаване на исковата молба на 18.04.23г. – **претендира се законна лихва в размер на 48 252 лв.** Посочено е още, че исковата молба е предявена против Министерство на вътрешните работи, гр. София, представлявано от министъра на вътрешните работи, тъй като съгласно чл. 180 от действалия към 12.10.12г. ЗМВР, директорите на ОД на МВР се назначават и освобождават от министъра на вътрешните работи, поради което и исковете са предявени към органа, който издава акта за назначаването, а не против органа, в който е бил назначен съответния директор.

С молба с вх. № 7801/13.11.23г. ищецът И. е уточнил акцесорната си претенция за присъждане на законна лихва върху главницата от 6 000 лв. за периода от 12.10.12г. до 26.10.21г. – **претендира се законна лихва в размер на 5 510 лв.**

Въззивните жалби са подадени в срок, от страни с правен интерес от обжалването на обжалваем съдебен акт и при надлежна представителна власт. Отделно от това с депозираните в срок уточняващи молби са отстранени нередовностите на исковата молба в посочените от въззивния съд насоки. Поради това и делото следва да бъде внесено за разглеждане в открито съдебно заседание като същевременно на двамата ответници следва да се изпратят и копия от уточняващите молби по делото, по които те могат да изразят становище в 1-месечен срок от получаването им, но не по-късно от датата на откритото съдебно заседание.

Страните не са отправили искания за събиране на нови доказателства, а въззивният съд намира, че не са налице предпоставки за служебното събиране на такива.

Воден от горното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

НАСРОЧВА открито съдебно заседание по в.гр.д. № 417/23г. по описа на ВАпС на 17.01.24г. от 9:30 ч., за която дата и час да се призоват страните чрез процесуалните им представители.

ДА СЕ ВРЪЧАТ преписи от уточняващи **молба с вх. № 7563/02.11.23г. и молба с вх. № 7801/13.11.23г.**, подадени от ищеца Ц. И. чрез адв. К. В., на ответниците Прокуратурата на Република България, със седалище гр. София (чрез прокурор от Апелативна прокуратура-Варна) и Министерство на вътрешните работи, гр. София, чрез юр.к. П. С., по които те могат да изразят становище в 1-месечен срок от получаването им, но не по-

късно от датата на откритото съдебно заседание.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____